



EITEM AR YR AGENDA: 12

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

16 Mehefin 2008

GWEITHGARWCH RHEOLI TRYSORLYS A GWIR DDANGOSYDDION DARBODUS 2007-2008

**Adroddiad gan Ken Finch,
Trysorydd i'r Awdurdod**

Diben yr Adroddiad

- 1.** Mae'r adroddiad trysorlys blynyddol yn un o ofynion gweithdrefnau cofnodi'r Awdurdod, ac mae'n cynnwys gweithgarwch y trysorlys ar gyfer 2007-2008. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys y gwir Ddangosyddion Darbodus ar gyfer 2007-2008, yn unol â gofynion y Côd Darbodus.

GWEITHGARWCH RHEOLI TRYSORLYS 2007-2008

Crynodeb o'r Strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer 2007-2008

- 2.** Roedd ymgynghorwyr Trysorlys yr Awdurdod, sef Butlers, yn rhagweld y byddai ychydig o gynnydd mewn cyfraddau llog yn ystod y flwyddyn ariannol 2007-2008 ac yn y tymor hir y byddai ansicrwydd cynyddol ynghylch cyfraddau llog. Y strategaeth yn seiliedig ar hyn oedd benthyg am gyfnod hirach os oedd cyfraddau yn aros yn isel a gall gynnwys benthyg yr arian sydd ei angen ar gyfer y dyfodol ymlaen llaw. Dylid buddsoddi unrhyw arian dros ben yn unol â rhagolygon diweddaraf y farchnad.



Y Cefndir Economaidd ar gyfer 2007-2008

- 3.** Fel y rhagfynegwyd, cododd cyfraddau llog yn ystod y flwyddyn, gyda'r gyfradd sylfaenol yn codi o 5.25% i 5.75% ac yna yn gostwng i 5.25% ym mis Mawrth. Roedd cyfraddau llog a bennwyd am dymor hirach yn cynyddu a gostwng oherwydd ansicrwydd y farchnad. Cymerodd yr Awdurdod fantais o'r newidiadau yn y cyfraddau llog a benthg pan oedd y cyfraddau yn gymharol isel.

Gweithgarwch Benthg

- 4.** Mae benthgiadau'n cael eu trefnu er mwyn ariannu Rhaglen Gyfalaf yr Awdurdod Tân ac Achub. Trefnwyd benthgiadau newydd gwerth £3 miliwn yn 2007-2008 i ariannu'r rhaglen gyfalaf. Fodd bynnag, oherwydd y llithriad yn y rhaglen ar gyfer 2007-2008, mae £700 mil o'r arian benthg yn cael ei ystyried fel benthg ymlaen llaw i ariannu'r gwariant cyfalaf yn 2008-2009.

Buddsoddiadau

- 5.** Mae polisi buddsoddi'r Awdurdod yn cael ei bennu gan Ganllawiau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, sy'n cael ei weithredu yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a gymeradwywyd gan yr Awdurdod 15 Rhagfyr 2003. Roedd y gweithgarwch buddsoddi yn ystod y flwyddyn yn cydymffurfio â'r strategaeth a gymeradwywyd, ac ni chafodd yr Awdurdod unrhyw drafferthion hylifedd.

Buddsoddwyd yr holl arian oedd dros ben yn y farchnad gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar ran yr Awdurdod Tân. Balans buddsoddiadau'r flwyddyn ar gyfartaledd oedd £3,000,000. Balans y buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2008 oedd £3,070,000 o'i gymharu â £2,510,000 ar 31 Mawrth 2007.



Buddsoddiadau (*parhad*)

Ym mis Ionawr 2007, ad-dalwyd £1m i'r Awdurdodau Cyfansoddol o'r Ddarpariaeth Bensiwn fel y nodwyd mewn adroddiad i'r Awdurdod Tân ar 18 Rhagfyr 2006. O ganlyniad i'r ad-daliad mae lefel y cyllid sydd gan yr Awdurdod Tân i'w fuddsoddi wedi lleihau. Mae'r lleihad yn yr arian oedd ar gael i'w fuddsoddi a'r newid mewn cyfraddau llog yn golygu mai'r llog a gafwyd o fuddsoddiadau oedd £187 mil mewn cyllideb o £215 mil.

DANGOSYDDION DARBODUS

6. Mae gofyn i'r Awdurdod yn unol â'r Côt Darbodus, roi gwybod am wir ddangosyddion darbodus ar ôl diwedd y flwyddyn. Mae Atodiad A yn darparu rhaglen o ddangosyddion darbodus gorfodol. Mae rhai o'r dangosyddion hyn naill ai'n rhoi trosolwg neu derfyn ar weithgarwch trysorlys, a dangosir y rhain isod:

	31 Mawrth 2008 Gwirioneddol £'000	31 Mawrth 2008 Dangosydd Gwreiddiol £'000
Sefyllfa Benthyca	11,513	17,951
Gofyniad Ariannu Cyfalaf	10,813	15,951

Mae Gofyniad Cyllido Cyfalaf (Capital Financing Requirement – CFR) yn dangos angen sylfaenol yr Awdurdod i fenthyg i ddiben cyfalaf, ac mae hyn yn ffordd o fesur sefyllfa dyled y Cyngor fel y dangosir uchod. Er mwyn sicrhau y bydd gwir fenthyca buddsoddiadau dros y tymor canolig i bwrpas cyfalaf yn unig, ni



ddylai'r benthlyg, ar wahân i'r tymor byr, fod yn fwy na'r CFR ar gyfer 2007-2008 plws y newidiadau disgwylidig i'r CFR yn ystod 2008-2009 a 2009-2010. Mae'r tabl uchod yn amlygu'r ffaith fod sefyllfa benthlyg net yr Awdurdod wedi bod £700 mil yn fwy na'r CFR ar gyfer 2007-2008, ac mae'r benthlyg ychwanegol hwn yn swm sydd wedi'i fenthlyg ymlaen llaw ar gyfer 2008-2009.

Y Terfyn Awdurdodedig yw'r "Terfyn Benthlyca Fforddiadwy" sydd yn ofynnol dan adran 3 Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r tabl isod yn dangos fod yr Awdurdod wedi cadw ei fenthlyca gros o fewn y Terfyn Awdurdodedig yn ystod 2007-2008.

Y Ffin Weithredol yw sefyllfa benthlyg ddisgwylidig yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn, ac mae cyfnodau pan fo'r wir sefyllfa o dan, neu dros y Ffin yn dderbyniol ar yr amod nad yw'r Terfyn Awdurdodedig yn cael ei dorri.

	2007/08 £'000
Dangosydd Gwreiddiol – Terfyn a Ganiateir	19,950
Dangosydd Gwreiddiol – Ffin Weithredol	17,951
Y mwyafswm o ran benthlyciadau yn ystod y flwyddyn	11,513
Yr isafswm o ran benthlyciadau yn ystod y flwyddyn	8,513

Y FFRAMWAITH RHEOLEIDDIO, RISG A PHERFFORMIAD

7. Mae gweithgarwch rheoli trysorlys yr Awdurdod yn cael ei reoli gan amrywiaeth o godau, deddfau a chanllawiau proffesiynol:



Deddf Llywodraeth Leol 2003 (y Ddeddf), sy'n darparu'r pwerau i fenthyg a buddsoddi yn ogystal â rhoi cyfyngiadau a therfynau ar y gweithgarwch hwn;

Mae'r Ddeddf yn caniatáu i Lywodraeth Cynulliad Cymru osod terfynau un ai ar yr Awdurdod neu yn genedlaethol ar bob awdurdod lleol, gan gyfyngu ar y benthyg sy'n a ganiateir (er na wnaed unrhyw gyfyngiadau yn 2007-2008);

Mae'r Cyfrwng Statudol – (Statutory Instrument SI) 3239 (W319) 2003, diwygiedig, yn datblygu ac yn rheoli pwerau o fewn y Ddeddf

Mae'r SI yn mynnu bod yr Awdurdod yn ymgymryd ag unrhyw weithgarwch benthyca gan ystyried Côt Darbodus CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf Awdurdodau Lleol;

Mae'r SI hefyd yn mynnu bod yr Awdurdod yn cymryd gofal am holl weithgarwch y trysorlys gan ystyried Côt Ymarfer CIPFA ar gyfer Rheoli Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus;

Dan y Ddeddf mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi cyflwyno Canllaw Buddsoddi i strwythuro a rheoli gweithgarwch buddsoddi'r Awdurdod.

Mae'r Awdurdod wedi cydymffurfio â'r holl ofynion statudol a rheoleiddio perthnasol uchod sy'n rhoi terfyn ar lefel y risg sy'n gysylltiedig â'i weithgarwch rheoli trysorlys. Yn benodol, mae'r ffaith ei fod wedi mabwysiadu a gweithredu'r Côt Darbodus a'r Côt Ymarfer ar gyfer Rheoli Trysorlys yn golygu bod ei wariant cyfalaf yn ddoeth, yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy, ac mae ei arferion trysorlys yn dangos agwedd risg isel.



ARGYMHELLION

8. Argymhellir fod Aelodau yn:

- Cymeradwyo gwir Ddangosyddion Darbodus 2007-2008.
- Nodi'r adroddiad ar weithgarwch Rheoli'r Trysorlys yn 2007-2008.



ATODIAD A

		2007/08 Gwir	2007/08 Dangosydd Gwreiddiol
1	Gwariant Cyfalaf	3,905,723	5,500,000
2	Gofyniad Ariannu Cyfalaf	10,813,064	15,951,000
3	Benthyca	11,513,428	17,951,000
4	Buddsoddiadau	3,070,000	3,690,000
5	Terfyn a Ganiateir	11,513,428	19,950,000
6	Ffin Weithredol	11,513,428	17,951,000
7	Cymhareb y Costau Ariannu i Lif Refeniw Net	3.93%	4.76%
8	Effaith gynyddol Penderfyniadau Buddsoddi Cyfalaf ar y Cyfraniadau gan yr Awdurdodau Cyfansoddol	47,686	73,207
9	Benthyciadau Cyfradd Llog Sefydlog fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	100%	55% - 100%
10	Benthyciadau Cyfradd Amrywiol fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	0%	0% - 45%
11	Strwythur Aeddfedu Benthyciadau Cyfradd Sefydlog		
	Dan 12 mis	0%	0% - 30%
	12 mis i 2 flynedd	0%	0% - 30%
	2 flynedd i 5 mlynedd	12.28%	0% - 50%
	5 mlynedd i 10 mlynedd	4.34%	0% - 75%
	10 mlynedd a mwy	83.38%	20% - 100%

